

VUKOVINA, selo u Turopolju, *Jl* od Velike Gorice. Jednobrodna kasno-barokno-klasicistička župna crkva Sv. Marije od Pohoda ima nad brodom kupolu s lanternom, zaobljenu apsidu svetišta i do njega sakristiju; zvonik je prigrađen. Namještaj je iz doba pregradnje (oko 1805) i iz doba baroka (pacifikal, kalež). Orgulje je gradio J. Brandl iz Maribora (1904). — U nedalekom *Starom Čiču* stoji drvena župna kurija na kat (1831). Jednokatna drvena kurija nazvana Alapić (s detaljima u stilu rokokoa) ima visoki krov na četiri vode.

LIT.: J. Barle, *Povijest turopoljskih župa*, Zagreb 1911, str. 134–145. — A. Horvat, *Prilog poznavanju spomenika NO Općine Velike Gorice (Turopolje)*, *Vijesti MK*, 1961, 5. — L. Dobronić, *Marijini likovi i svetišta u Zagrebu i okolici u XVII. i XVIII. stoljeću*, u zborniku: *Melioris mundi origo*, Zagreb 1988. A. Ht.

VUKOVOJ → KLENOVNIK

VUK-PAVLOVIĆ, Pavao, filozof (Koprivnica, 9. II. 1894 — Zagreb, 13. XI. 1976). Filozofiju studirao u Leipzigu, Zagrebu i Berlinu, doktorirao 1921. u Zagrebu. God. 1929–41. i 1945–48. docent na Filozofskome fakultetu u Zagrebu, 1958–72. profesor na Filozofskome fakultetu u Skoplju gdje je 1960. osnovao Estetički laboratorij. Originalan mislilac i pisac djela iz područja spoznajne teorije, estetike i pedagogije. Filozofsko istraživanje umjetnosti izvodi iz svoje spoznajne teorije; estetiku određuje kao znanost o doživljaju, a umjetnost kao upredmećenu duševnost. U estetskim raspravama obrađuje i tematiku teorije i povijesti umjetnosti te muzej kao teorijski problem.

BIBL.: *Spoznaja i spoznajna teorija*, Zagreb 1926; *O smislu filozofije*, Zagreb 1969; *O značenju povijesnih smjeranja*, Zagreb 1974; *Duševnost i umjetnost*, Zagreb 1976.

LIT.: M. Brida, Pavao Vuk-Pavlović, čovjek i djelo, Zagreb 1974. — Z. Posavac, *Muzeji, umjetnost i povijest*, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 1987, 1–2. V. Fo.

VUKUŠIĆ, Goran, likovni umjetnik (Zagreb, 19. VII. 1954). Studirao teatrologiju, film i televiziju na Filozofskome fakultetu u Kölnu. Nastupao s kazališnom skupinom »Bühne« u Düsseldorfu (1972–75). Multimedijски usmjeren, sklon eksperimentima i teorijskome obrazlaganju vlastitih akcija. U slikarstvu sintetizira različita iskustva postmodernizma, naglašavajući linearno-geometrijske strukture agresivnoga kolorističkoga djelovanja (*Zlato čade*, 1986). U raznovrsnim materijalima radi skulpture čistih linija (*HAS-enberg and Co.*, 1991). Autor performansa i videoprojekcija (*Režim studija*, 1985; *Urne aureola*, 1986). Samostalno izlagao u Senju (1985) i Zagrebu (1985, 1986, 1988). Bavi se kratkometražnim filmom.

LIT.: D. Grubić, Goran Vukušić (katalog), Zagreb 1988.

Ž. Sa.

VULAS, Šime, kipar (Drvenik kraj Trogira, 17. III. 1932). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1958. Bio je suradnik Majstorske radionice V. Radauša 1958–62. Od 1987. prof. na Akademiji u Zagrebu, od 1991. redoviti član HAZU.

Nakon napuštanja akademskih oblika (poslije 1960) skulpturu svodi na stup, vertikalnu tvorevinu sazdanu od krnjih valjaka i nepravilnih, ponegdje izrovašenih stožaca što grade kompoziciju izvanredne evokativne snage (*Totem*, 1960; *Sviječja*, 1962; *Zvono djetinjstva*, 1963; *Kosa jedra*, 1967; *Portal*, 1969; *Puna jedra*, 1970). Poslije toga različiti se oblici umnažaju i ritmički ponavljaju, tvoreći plohe i obujme kojima se rasprostire svjetlost. Pomni raspored masa, unutar kojih se steru odmjereni tijekovi prostora, kao i strogi obrisi skulptura tvore sklad i monumentalnost bez obzira na njihovu veličinu (*Napušteni tvrđalj*, 1976; *Grad nad morem*, 1977; *Stablo*, 1984; *Kula*, 1986; *U znaku*, 1989). Premda u cijelosti nefigurativno, njegovo kiparstvo odaje svojim poticajima duboku vezu s tradicijom i zavičajem (Dalmacija) u kojoj asocijativnost ne proturječi govoru čistih oblika (*Velike orgulje*, 1965; *Zvona*, 1971; *Grob mornara*, 1973; *Rozeta*, 1976; *Propeti grad*, 1978; *Vinogradi*, 1985; *Jedra*, 1987; *Utvrdna snova*, 1987). Od 1975. nastaju brojne skulpture sakralnoga sadržaja za koje su karakteristični dramatični odnosi masa, svjetla i sjene, često potencirani upotrebom boje (*Križni put*, 1976; *Uskršnji svijećnjak*, 1990; *Uskršnuće*, 1993). Većinom radi u drvu, a okušao se u kovini, kamenu i mramoru (*Alabasterna jedra*, 1979). Autor je mnogih spomenika i skulptura u javnim prostorima (spomenik podhumskim žrtvama na Grobničkom polju, 1970). Skulpture većih dimenzija izvedene su na međunarodnim kiparskim simpozijima u Kistanjeviću, Arandelovcu, Hoćicama, Labinu i Sisku. U gradskim prostorima i interijerima izvedene su skulpture u Kraljevici, Virovitici, Križevcima, Ludbregu, Zagrebu, Velikoj Gorici, Malome Lošnju, Poreču, Sarajevu,

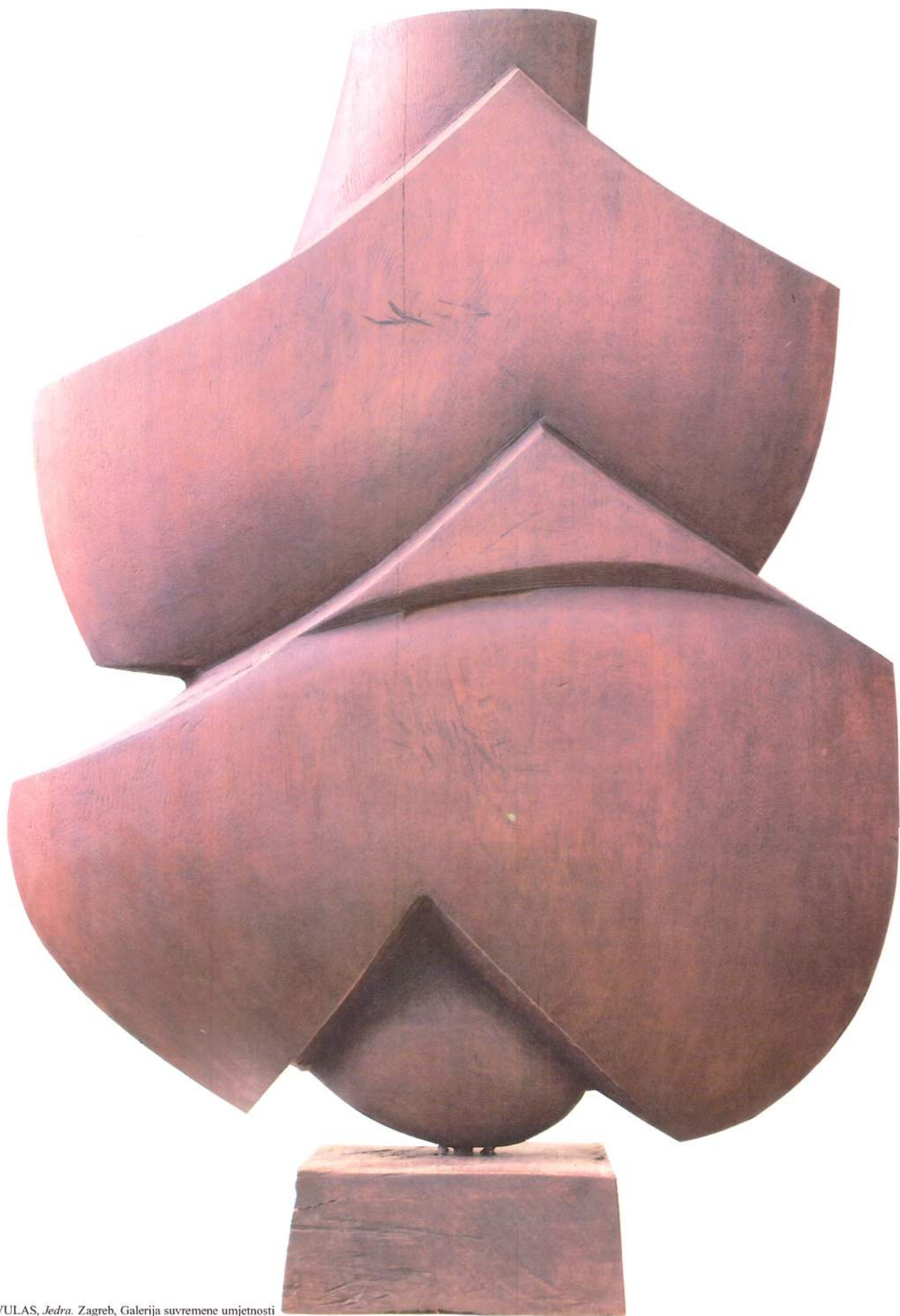

Š. VULAS. *Raspelo*

Mostaru. God. 1987. u Olimpijskom parku u Seoulu izvedena je velika granitna skulptura *Legenda oblika*.

Prvi je put samostalno izlagao u Zagrebu 1965, potom slijede izložbe u Splitu, Ljubljani, Novome Sadu, Beogradu, Dubrovniku, Osijeku, Šibeniku, Rijeci, Mariboru, Koprivnici i Zagrebu. Retrospektivna izložba (1960–80) priređena je u Zagrebu 1980.

LIT.: D. Horvatić, Šime Vulas, Razlog, 1963, 5–6. — V. Horvat Pintarić, Šime Vulas (katalog), Zagreb 1965. — B. Kelemen, Šime Vulas (katalog), Novi Sad 1966. — J. Denegri, Šime Vulas, Umetnost (Beograd), 1967, 9. — Z. Mrkonjić, Skulptura Šime Vulasa, ŽU, 1968.

Š. VULAS, *Jedra*. Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti

7–8. — *I. J. Mitka*, Skulptura Šime Vulusa, Republika, 1970, 9. — *Ž. Sabol*, Šime Vulas (katalog), Osijek 1972. — *B. Gagro*, Šime Vulas (katalog), Zagreb 1973. — *G. Gamulin*, Vulas, Zagreb 1979. — *Z. Rus*, Šime Vulas (katalog), Zagreb 1980. — *G. Quien*, Od stvaranja do značenja (katalog), Split 1985. — *Z. Maković*, Skulptura Šime Vulusa (katalog), Zagreb 1987. D. Hč.

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, kulturni povjesničar (Brsečine kraj Dubrovnika, 16. XII. 1853 — Dubrovnik, 10. VII. 1933). Završio je Učiteljsku školu u Arbanasima, potom je bio učitelj u Dubrovniku (1876–78; 1897–1916) i Korčuli (1878–97). Proučavao je i spašavao korčulansku spomeničku baštinu. Objavio je niz članaka i rasprava s područja povijesti, povijesti umjetnosti, arheologije i etnologije. Otkrio je čuveni grč. natpis iz ← III. st. u Lumbardi na Korčuli i bio jedan od prvih istraživača srednjovj. stećaka.

BIBL.: *Ulomci starogrčkog nadpisa iz otoka Korčule*, VjHAD, 1883, 4; *Stećci i starobosanske nekropole u Bosni, u Hercegovini, u Dalmaciji itd.*, Iskra (Zadar), 1892, 9–10; *Napomene o narodnom umjetu*, Dubrovnik 1913; *Imena i prezimena zlatara u Dubrovniku XV. vijeka*, Rešetarov zbornik, Dubrovnik 1931.

LIT.: *Z. Bojović*, Vid Vuletić-Vukasović, Zbornik otoka Korčule, II, Zagreb 1972. — *F. Oreb*, Počeci zaštite spomenika na otoku Korčuli, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1985, 11. R.

VULIČEVIĆ, Slobodan, slikar (Cetinje, 14. II. 1927). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1954 (I. Režek). Usavršavao se kod M. Tartaglie. Slikar gestualne apstrakcije i kaligrafskih znakova, izvedenih žestokim kolorističkim kontrastima (*Miješana tehnika*, 1973; *Crtež tušem*, 1974; *Pastel*, 1975). Samostalno je izlagao u Zagrebu, Rovinju, Beogradu, Banjoj Luci, Puli, Velikoj Gorici i Milanu. Bavi se grafikom.

LIT.: *V. Maleković*, Slobodan Vuličević — slike i crteži (katalog), Zagreb 1976. — *M. Popović*, Slobodan Vuličević (katalog), Beograd 1976. — *R. Putar*, Slobodan Vuličević — mapa serigrafija, Zagreb 1981. — *I. Šimat Banov*, Slobodan Vuličević (katalog), Zagreb 1989. Ž. Sa.

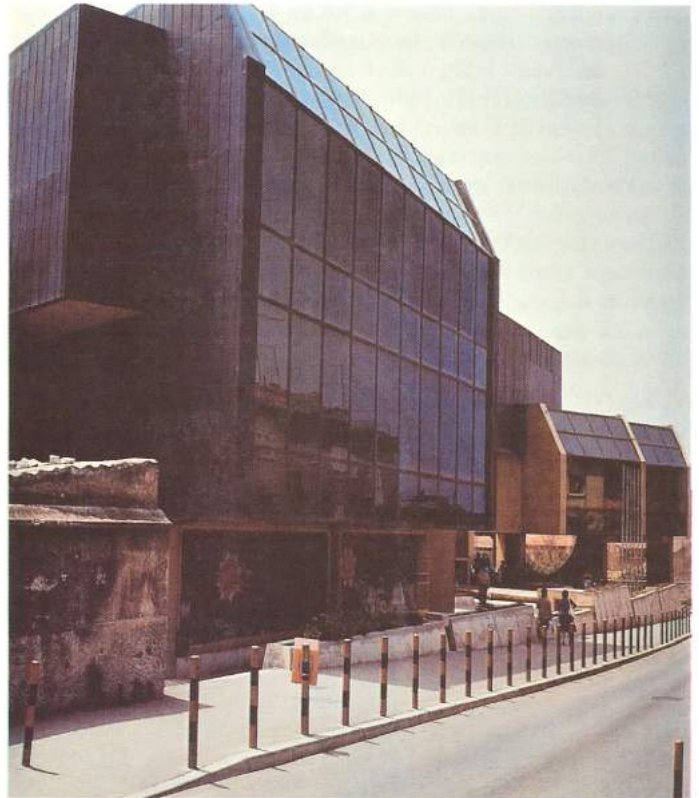
VULIĆ, Branko, arhitekt i urbanist (Banja Luka, 25. III. 1940). Studij arhitekture završio u Zagrebu 1963 (V. Turina), potom diplomirao urbanizam 1972. na Institutu za urbanizam Sveučilišta u Parizu, a arhitekturu 1976. na École nationale supérieure des Beaux-arts u Parizu. Izrađuje urbanističke planove te planove za rekonstrukciju gradskih središta kao i projekte javnih i poslovnih zgrada.

U arhitektonskoj tvrtki »J. Willerval et Associés«, u kojoj djeluje 1970–93, izradio je urbanističke planove za gradove Lille i Bordeaux, projekte za uredske zgrade tvrtki Total, IBM, PFA i GMF u četvrti Défense u Parizu, poslovno-trgovački sklop TGU na Montparnasseu u Parizu te za muzeje moderne umjetnosti u Dunkerqueu i prirodnih znanosti u Rouenu. U okviru vlastita arhitektonskog ureda »Atelier AAC« (osn. 1993) realizirao je projekte za poslovni centar Knauf te uredske zgrade tvrtke EDF u Parizu. R.

VULIN, Ante, arhitekt (Pag, 12. VII. 1932). Diplomirao 1959. na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu, gdje od 1960. predaje. Izvanredni je član HAZU. Uz pedagoško djelovanje istražuje i teme zajedničkog i individualnog stanovanja te objekata javne namjene. Njegova su arhit. rješenja uspješna spoj suvremene arhitekture i lokalnih specifičnosti, što je posebice izraženo u projektima za objekte različite namjene na jadranskoj obali. Od mnogobrojnih projekata ističu se realizacije za: autobusni kolodvor (1971), Muzej grada Šibenika — rekonstrukcija i dogradnja Kneževe palače (1972), robnu kuću i poslovno-trgovački centar (1979, s Vlastom Vulin), provedbeni plan stambene zone Šubičevac (1984, s Vlastom Vulin), srednju školu (1988–89) — sve u Šibeniku, kao i realizacija projekta za kompleks crkve i knjižnice na Jordanovcu u Zagrebu (1988–95). Sudjeluje na natjecajima za: robnu kuću u Puli (I. nagrada, s M. Bošnjakom), pastoralni centar Split (I. nagrada, s Ivom Jurasom), osnovnu školu u Primoštenu (I. nagrada, 1978), stambenu zonu u Kninu (I. nagrada, 1980), arhitektonsko-urbanističko rješenje bloka Savska — Jukićeva — Pierottijeva u Zagrebu (I. nagrada, s Vlastom Vulin).

LIT.: *Ž. Čorak*, Salon poznatih vrijednosti, Telegram, 23. V. 1969. — *Ž. Domljan*, Arhitektura na 6. zagrebačkom salonu, ŽU, 1972, 17. — *S. Sekulić-Gvozdanović*, Izložba Jurja Matejeva Dalmatinca u Gradskom muzeju u Šibeniku, ČIP, 1975, 12. — *I. Maroević*, Arhitektura sedamdesetih godina u Hrvatskoj, Arhitektura, 1981, 176–177. — *G. Červar*, Arhitekt Ante Vulin i novi poslovni stambeni sklop u Šibeniku, ibid., 1981, 178–179. — *A. Pasinović*, Kubus na treću, ČIP, 1981, 335. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945–1985, Arhitektura, 1986, 196–199. — Arhitekti članovi JAZU, Rad HAZU, 1991, 437. F. Vu.

VULPE, Milan, slikar i oblikovatelj (Dubrovnik, 22. II. 1918 — Zagreb, 21. X. 1990). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1943 (V. Becić). Jedan

A. VULIN, robna kuća u Šibeniku

je od pionira grafičkoga dizajna u Hrvatskoj; vlastiti izraz oblikuje 50-ih i 60-ih godina. Bio je suradnik različitih tvrtki i zavoda (OZEHA, OZEBiH, »Interpublic«) i oblikovatelj tzv. kućnoga stila »Chromosa« i »Plive«. Oblikovao vinjete, znakove, oglase, plakate, prospekte, spomenice, kataloge, ambalažu, svijetleće reklame i izložbene paviljone. Djela mu se odlikuju čistoćom imaginacije i jednostavnim rješenjima, uz smisao za dosjetku i karakterističnu pojedinost proizvoda. Retrospektivna mu je izložba priredena u Zagrebu 1977.

LIT.: *L. Kavurić*, Milan Vulpe — retrospektivna izložba 1945–1977 (katalog), Zagreb 1977. Ž. Sa.

VUNAK, Dragutin, redatelj i scenarist (Pitomača, 9. II. 1925). Studirao na Arhitektonskome i Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Pohađao filmsku školu »Jadran-filma«. Jedan od utemeljitelja »Zagreb-filma«, studija za animirani film »Interpublica« te »Filmoteke 16«. Poetskim lik. jezikom

M. VULPE, čestitka tvrtke »Interpublic«

